

**TOÀ ÁN NHÂN DÂN
HUYỆN MƯỜNG TÈ
TỈNH LAI CHÂU**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 25/2023/HSST
Ngày: 28/11/2023

NHÂN DANH

**NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN MƯỜNG TÈ, TỈNH LAI CHÂU**

- Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Vũ Văn Bình

Các Hội thẩm nhân dân: Ông Tống Văn Đông, Ông Lý Ngọc Sáng.

- Thư ký phiên tòa: Bà Lâm Thị Tuyết- Thư ký Tòa án nhân dân huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Mường Tè tham gia phiên tòa:

Ông Võ Văn Tuấn- Kiểm sát viên.

Trong ngày 28 tháng 11 năm 2023 tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Mường Tè xét xử sơ thẩm công khai vụ án hình sự sơ thẩm thụ lý số: 17/2023/TLST-HS ngày 11 tháng 10 năm 2023 theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số: 24/2023/QĐXXST-HS ngày 15 tháng 11 năm 2023 đối với bị cáo:

Phản Xa X, sinh năm 1970, tại huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu.

Nơi ĐKKHKT: Bản B, xã Pa Ủ, huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu; Nghề nghiệp: Trồng trọt; Trình độ văn hoá: 6/12; Chức vụ đoàn thể, chính quyền: Không; Dân tộc: La Hủ; Giới tính: Nam; Tôn giáo: Không; Quốc tịch: Việt nam; Là Đảng viên đảng Cộng sản Việt Nam, đã bị đình chỉ sinh hoạt đảng theo quyết định số 124, ngày 28/10/2023; Con ông: Phản Ha C (đã chết) và con bà: Pờ Na L (đã chết); Bị cáo có vợ: Thàng Mì X, sinh năm 1976 và có 04 con, con lớn nhất sinh năm 1991 (đã chết), con nhỏ nhất sinh năm 2001; Tiền án, tiền sự: Không. Bị cáo bị áp dụng biện pháp ngăn chặn cấm đi khỏi nơi cư trú từ ngày 22/6/2023 tại xã Pa Ủ, huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu đến nay có mặt tại phiên tòa.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Khoảng 12 giờ ngày 11/6/2023, trên đường đi làm nương về, khi đi qua một khe suối thuộc bản B, xã Pa Ủ, huyện Mường Tè, Phán Xa X, sinh năm 1970, trú tại bản B, xã Pa Ủ, huyện Mường Tè, nhìn thấy hai con Rùa đầu to. X đã dùng tay bắt hai con rùa cho vào trong một bao tải màu trắng rồi đem về nhà nuôi nhốt và không nói cho ai biết.

Khoảng 08 giờ ngày 13/6/2023, Phán Xa X bắt hai con Rùa cho vào một bao tải màu trắng rồi đi bộ và mang theo hai con Rùa này đi xuống xã Mường Tè để bán lấy tiền. Trên đường đi, X có xin được đi nhờ xe máy của một người đàn ông lạ mặt. Khi đi đến bản Bó, xã Mường Tè, X xuống xe và đi bộ xung quanh để tìm người hỏi bán hai con Rùa. Đến khoảng 15 giờ cùng ngày, khi X đang mang hai cá thể Rùa đi đến gần khu vực cổng chợ bản Bó, xã Mường Tè thì bị tổ công tác Công an huyện Mường Tè phát hiện, bắt quả tang. Tổ công tác đã mời người chứng kiến, lập biên bản bắt người phạm tội quả tang và niêm phong vật chứng theo quy định của pháp luật.

Tại bản kết luận giám định số 899 ngày 15/6/2023 của Viện sinh thái và tài nguyên sinh vật thuộc Viện hàn lâm khoa học và công nghệ Việt Nam kết luận: 02 cá thể động vật còn sống gửi giám định là Rùa đầu to, có tên khoa học là *Platysternon megacephalum*, lớp Bò sát (*Reptilia*). Loài Rùa đầu to có tên trong Phụ lục I, Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ ban hành kèm theo Nghị định 64/2019/NĐ-CP ngày 16/7/2019 của Chính phủ và cũng có tên trong Nhóm IB, Danh mục thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm ban hành kèm theo Nghị định 81/2021/NĐ-CP ngày 22/09/2021 của Chính phủ.

Tại bản cáo trạng số 132/CT- VKS-MT ngày 11/10/2023 của Viện kiểm sát nhân dân huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu truy tố bị cáo Phán Xa X về tội “Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm” theo quy định tại điểm a khoản 1 Điều 244 Bộ luật hình sự. Tại phiên tòa Kiểm sát viên giữ nguyên quyết định truy tố và đề nghị Hội đồng xét xử: Tuyên bố bị cáo Phán Xa X phạm tội “Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm”. Đề nghị áp dụng điểm a khoản 1 Điều 244; điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 38; Điều 50 Bộ luật hình sự. Xử phạt bị cáo Phán Xa X từ 01 năm 06 tháng đến 02 năm tù, không áp dụng hình phạt bổ sung và miễn án phí hình sự sơ thẩm cho bị cáo.

Xử lý vật chứng: Đối với 02 cá thể Rùa đầu to, ngày 15/06/2023 Cơ quan điều tra đã tiến hành bàn giao cho Trung tâm cứu hộ, bảo tồn và phát triển sinh vật Hoàng Liên tiếp nhận, chăm sóc, quản lý nên không đề cập giải quyết. Đối với vật chứng còn lại đề nghị áp dụng điểm a khoản 1 Điều 47 Bộ luật hình sự; điểm a, c khoản 2 Điều 106 Bộ luật tố tụng hình sự: Tịch thu tiêu hủy 01 bao tải màu trắng.

Bị cáo nhất trí với bản cáo trạng, bản luận tội của Viện kiểm sát không bổ sung gì, lời nói sau cùng bị cáo xin giảm nhẹ hình phạt.

Căn cứ vào các chứng cứ tài liệu đã được thẩm tra tại phiên tòa, căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên tòa trên cơ sở xem xét đầy đủ, toàn diện chứng cứ, ý kiến của Kiểm sát viên, bị cáo và những người tham gia tố tụng khác.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1] Về hành vi, quyết định tố tụng của cơ quan điều tra Công an huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu- Điều tra viên. Viện kiểm sát nhân dân huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu- Kiểm sát viên trong quá trình điều tra, truy tố đã thực hiện đúng về thẩm quyền, trình tự, thủ tục quy định của Bộ luật tố tụng hình sự. Tại phiên tòa bị cáo không có ý kiến khiếu nại về hành vi, quyết định của Cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng. Do đó các hành vi, quyết định tố tụng của Cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng đã thực hiện đều phù hợp.

[2] Xét tính chất mức độ hành vi phạm tội của bị cáo: Tại phiên tòa và trong quá trình điều tra bị cáo đã thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải về hành vi phạm tội của mình. Lời nhận tội phù hợp với lời khai nhận tội tại cơ quan điều tra, biên bản thu giữ, niêm phong vật chứng, kết luận giám định, vật chứng thu giữ và các chứng cứ khác có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên tòa; phù hợp với cáo trạng của Viện kiểm sát về tội danh và áp dụng Điều luật như đã viện dẫn ở trên. Tòa án đã có đủ căn cứ kết luận: Khoảng 12 giờ ngày 11/6/2023, Phấn Xa X đã bắt hai cá thể Rùa đầu to (*Là loài thuộc Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ và là loài thuộc Danh mục thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm Nhóm IB*) tại một khe suối thuộc bản B, xã Pa Ủ, huyện Mường Tè đem về nhà để nuôi nhốt. Đến khoảng 15 giờ ngày 13/6/2023, trong lúc Phấn Xa X mang hai cá thể Rùa đầu to đem đi hỏi bán để lấy tiền tại khu vực công chợ bản Bó, xã Mường Tè thì bị tổ công tác Công an huyện Mường Tè phát hiện, bắt quả tang.

Hành vi nêu trên của bị cáo đã đủ yếu tố cấu thành tội “Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm” theo quy định tại điểm a khoản 1 Điều 244 Bộ luật hình sự. Xâm phạm đến chính sách bảo vệ động vật thuộc danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm, xâm phạm đến môi trường sinh thái tự nhiên, nhưng vì mục đích có lợi nên bị cáo đã trực tiếp nuôi, nhốt, buôn bán loài Rùa đầu to có tên trong Phụ lục I, Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ, ban hành kèm theo Nghị định 64/2019/NĐ-CP ngày 16/7/2019 của Chính phủ. Loài Rùa đầu to có tên trong nhóm IB, Phụ lục I, Danh mục thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm, ban hành kèm theo Nghị định 84/2021/NĐ-CP ngày 22/9/2021 của Chính phủ.

[3] Về tình tiết giảm nhẹ, tăng nặng trách nhiệm hình sự thấy: Bị cáo không có tình tiết tăng nặng trách nhiệm hình sự theo quy định tại Điều 52 Bộ luật hình sự.

Tình tiết giảm nhẹ: Quá trình điều tra và tại phiên tòa bị cáo thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải về hành vi phạm tội của mình. Bị cáo sinh sống ở vùng có điều kiện kinh tế- xã hội đặc biệt khó khăn và không biết việc bắt cá thể rùa mang bán là vi phạm pháp luật. Nên cần cho bị cáo được hưởng tình tiết giảm nhẹ theo quy định tại điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51 Bộ luật hình sự.

Trên cơ sở tính chất, mức độ nguy hiểm cho xã hội và nhân thân của bị cáo về hành vi phạm tội của mình, Hội đồng xét xử xét thấy cần có một mức án phù hợp với hành vi phạm tội của bị cáo, cách ly bị cáo ra khỏi xã hội một thời gian nhằm răn đe, giáo dục bị cáo thành công dân có ích cho xã hội đồng thời để nâng cao ý thức pháp luật trong nhân dân, đảm bảo công tác phòng ngừa chung cho xã hội. Tại phiên tòa đại diện Viện kiểm sát đề nghị xử phạt bị cáo từ 01 năm 06 tháng đến 02 năm, là có phần nghiêm khắc. Hội đồng xét xử nhận thấy cần cho bị cáo mức án thấp hơn mức đề nghị của Viện kiểm sát đề nghị, cũng đảm bảo công tác phòng ngừa chung cho xã hội.

[4] Về hình phạt bổ sung: Theo quy định tại khoản 4 Điều 244 Bộ luật hình sự. Bị cáo còn có thể bị phạt tiền từ 50.000.000 đồng đến 200.000.000 đồng, cấm đảm nhiệm chức vụ, cấm hành nghề hoặc làm công việc nhất định từ 01 đến 05 năm. Xét hoàn cảnh gia đình bị cáo không có nghề nghiệp ổn định, không có tài sản đảm bảo thi hành án và bị cáo không đảm nhận chức vụ gì. Nên Hội đồng xét xử không áp dụng hình phạt bổ sung và không cấm hành nghề hoặc làm công việc nhất định đối với bị cáo.

[5] Đối với người đàn ông lạ mặt mà bị cáo đã khai cho bị cáo đi nhờ xe máy khi đem hai cá thể Rùa đầu to đi bán: Quá trình điều tra, Cơ quan điều tra không xác định được người đó là ai nên không thể xem xét, xử lý. Hội đồng xét xử không đề cập giải quyết.

Bị cáo có con lớn nhất sinh năm 1991, khi đó vợ bị cáo dưới 16 tuổi là có dấu hiệu của tội giao cấu với người từ đủ 13 tuổi đến dưới 16 tuổi theo quy định tại Điều 145 Bộ luật hình sự. Tuy nhiên, đến nay đã hết thời hiệu truy cứu trách nhiệm hình sự. Hội đồng xét xử không đề cập giải quyết.

[6] Xử lý vật chứng: Vật chứng còn lại đã được bàn giao đến Chi cục Thi hành án Dân sự huyện Mường Tè ngày 18/10/2023 gồm: 01 bao tải màu trắng (đã qua sử dụng) không còn giá trị sử dụng, cần tịch thu tiêu hủy.

[7] Án phí: Bị cáo là người dân tộc thiểu số, sinh sống ở vùng có điều kiện kinh tế- xã hội đặc biệt khó khăn. Cần áp dụng điểm đ khoản 1 Điều 12; Điều 15

Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Miễn án phí Hình sự sơ thẩm cho bị cáo.

[8] Quyền kháng cáo: Bị cáo có quyền kháng cáo bản án theo quy định tại các Điều 331, 333 Bộ luật tố tụng hình sự.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ điểm a khoản 1, khoản 4 Điều 244; điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 38; điểm a khoản 1 Điều 47; Điều 50 Bộ luật hình sự. Điểm a, c khoản 2 Điều 106; Điều 331; Điều 333 Bộ luật tố tụng hình sự. Điểm đ khoản 1 Điều 12; Điều 15 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Tuyên bố bị cáo Phán Xa X phạm tội “Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm”.

Xử phạt bị cáo Phán Xa X 01 (một) năm 02 (hai) tháng tù. Thời hạn tù tính từ ngày bắt bị cáo đi chấp hành án.

Miễn hình phạt bổ sung cho bị cáo.

2. Xử lý vật chứng: Tịch thu tiêu hủy 01 bao tải màu trắng (đã qua sử dụng).

(Vật chứng như biên bản giao nhận vật chứng giữa Cơ quan Cảnh sát Điều tra Công an huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu và Chi cục Thi hành án Dân sự huyện Mường Tè ngày 18/10/2023).

3. Án phí HSST: Miễn án phí hình sự sơ thẩm cho bị cáo.

4. Quyền kháng cáo: Bị cáo có quyền kháng cáo trong hạn 15 ngày kể từ ngày tuyên án./.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Lai Châu (01);
- VKS ND tỉnh Lai Châu (01);
- VKSND huyện Mường Tè (01);
- Công an huyện + THAHS (02);
- THADS huyện (01);
- Bị cáo (01);
- Lưu HSV A (01);
- Lưu TA

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Vũ Văn Bình

